

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai
(VARAM)**

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494

Biedrības „Baltijas Ģeologu asociācija”

reg.Nr.50008231801

Īves iela 7, Garkalne, Garkalnes nov., LV-2137

Atzinums - iebildumi

par Koncepciju par zemes dzīļu izmantošanas tiesiskā regulējuma
pilnveidošanu potenciālo investīciju piesaistei projekta (VSS-976)

Baltijas ģeologu asociācija (turpmāk – Asociācija), lūdz izskatīt Asociācijas atzinumu – iebildumus pret Koncepciju par zemes dzīļu izmantošanas tiesiskā regulējuma pilnveidošanu potenciālo investīciju piesaistei (Ministru kabineta rīkojuma projekts VSS-976, turpmāk - Koncepcija).

Asociācija ir izveidota ar mērķi apvienot nozares profesionālus, veicinot kalnrūpniecības un enerģētikas nozaru attīstību Latvijā un Baltijā. Asociācijas darbības mērķi ir veicināt zemes dzīļu izpēti un derīgo izrakteņu ieguvi, veicināt dabas resursu racionālu izmantošanu un aizsardzību, apkopot, sistematizēt, analizēt un pētīt informāciju un datus par zemes dzīļu izmantošanu.

Asociācijai ir iebildumi pret Koncepciju, jo iztrūkst Latvijas valsts ģeoloģijas un īpašumtiesību attīstības virziena, konkrētu aprēķinu par iespējamo ieguvumu un ietekmi uz valsts tautsaimniecību un ieņēmumiem valsts budžetā. Lielo un stratēģiski nozīmīgo investoru padomes 2014.gada 14.janvāra sēdes protokols Nr.13 Ekonomikas Ministrijas interneta mājas lapā nav publiski pieejams (vienīgais publicētais ir protokols Nr.12, 2013.gada 10.janvāris; lapas informācija atjaunota 13.02.2015.).

Koncepcijas ievada daļā noteikts ierobežojums attiecībā uz oglūdeņražiem, pazemes ūdeņiem un zemes dzīļu derīgajām īpašībām. Likuma „Par zemes dzīlēm” 1.panta 17.apakšpunktā noteikti tādi valsts nozīmes derīgie izrakteņi, kā oglūdeņraži (neapstrādāta nafta (jēlnafta), dabas gāze) un pazemes ūdeņi (saldūdeņi, minerālūdeņi, termālie ūdeņi un rūpniecībā izmantojamie ūdeņi). Koncepcijas tekstā nav atrodams īpašuma tiesību ierobežojuma pamatojums, kāds pievienojams tekstam, lai tiktu sasniegts viens no Koncepcijas mērķiem: „*veicināt zemes dzīļu izpēti un jaunas, mūsdienīgas informācijas par zemes dzīļu uzbūvi un īpašībām iegūšanu*” un nav sniegta detalizēta analīze tam, kāds tieši „*pašreizējais normatīvais regulējums*” kavē zemes dzīļu resursu izpēti un apgūšanu, izņemot zemes dzīļu izmantošanas sasaisti ar zemes īpašumtiesībām.

Koncepcijas izstrādē nav veikta pietiekama Latvijas zemes dzīļu apzināšana un apraksts. Vispār nav apskatīts jautājums par specifisku derīgo izrakteņu izmantošanas jautājumiem, piemēram, gāzveida vielu un ģeotermālās siltumenerģijas īpatnībām, to īpašumtiesībām, iegūšanu

un uzglabāšanu. Koncepcijā nav apskatīts jautājums par zemes dzīļu izmantošanu saistībā ar zemes virsmu. Visas derīgo izrakteņu grupas ir nepamatoti vienādotas, neņemot vērā to, ka katrai ir savas specifiskās ģeofiziskās īpašības, ieguves tehnoloģijas un uzglabāšana apstākļi.

Nemot vērā, ka ir pieejamas ģeoloģiskās kartes, kas sastādītas, izmantojot agrāk veikto ģeoloģiskās izpētes un kartēšanas darbu rezultātus, nav skaidrs, uz kādas informācijas pamata VARAM ir veidojusi Koncepciju un uz kāda pamata piedāvā noteikt īpašumtiesību aprobežojumus un ievest atsevišķu īpašuma tiesību objektu. Viens no Koncepcijā noteiktajiem mērķiem ir „*veicināt zemes īpašnieku ieinteresētību zemes dzīļu resursu izpētē un izmantošanā*”, kas nonāk pretrunā ar Koncepcijā minētajiem ierobežojumiem un sankcijām pret zemes īpašniekiem. Tā, piemēram, plānotais pārejas periods (10 gadi), kurā zemes īpašiekam ir tiesības veikt zem savas zemes esošo zemes dzīļu izpēti un tādā gadījumā praktiski nostiprināt savas īpašnieka tiesības arī uz zemes dzīlēm. Savukārt tiem zemes īpašniekiem, kas nebūs sākuši veikt zemes dzīļu izpēti un ieguvi, nebūs tiesiski aizsargājamas intereses. Kā nākamais - maksājumi (kompenсācijas) zemes īpašniekiem par zemes dzīļu ieguvi, neatkarīgi no viņi piekrišanas vai nepiekrišanas licences izsniegšanai zem savas zemes esošo dzīļu izpētei vai ieguvei un „ja zemes dzīļu izmantotājs un zemes īpašnieks nevar vienoties par atlīdzību vai zemes īpašnieks mēneša laikā no aprēķina saņemšanas nav devis tam piekrišanu, zemes dzīļu izmantotājs vai zemes īpašnieks var celt prasību tiesā, prasot līguma noslēgšanu”. Plānotais „*pārejas periods*” nozīmē to, ka zemes īpašiekam piespiedu kārtā jāsāk nodarboties ar vairāk vai mazāk kvalificētu zem savas zemes esošu zemes dzīļu izpēti, šādi praktiski nostiprinot īpašnieka tiesības arī uz zemes dzīlēm. Prasība uzskatāma par absurdū un kaitējošu ne tikai īpašuma tiesību jēdziena būtībai, bet var radīt virkni nepamatotu blakusparādību - neprofesionālu rīcību derīgo izrakteņu ieguvē, virkni jaunizveidotu birokārtisku procedūru. Koncepcijā nav izstrādāts kompenсāciju mehānisms zemes dzīļu īpašniekiem zemes atsavināšanas vai ierobežotas lietošanas dēļ. Nerodas pārliecība, ka iespējams ekonomiskais labums pārsniegtu izdevumus, ko valstij būtu jāsamaksā zemes īpašniekiem. Ikiens zemes īpašnieks tiks pakļauts savu īpašumtiesību brīvas izmantošanas ierobežojumiem. Maksājumu vai kompenсāciju termini lietojami atbilstoši to faktiskajai nozīmei. Koncepcijā tiek runāts par kompenсācijām par zemes dzīļu ieguvi un izmantošanu, ja privātpersonai tiek aprobežotas tiesības uz zemes dzīlēm un to izmantošanu, un atlīdzība, ja izpētes gaitā nodarīts kaitējums viņa īpašumam. Terms „*kompensācija*” nozīmē zaudējumu vai to zināmas daļas segšanu jeb atmaksāšanu. (Kompensācija; atlīdzība – zaudējuma ekvivalenti naudā; naudā izteikts ekvivalents, kas tiek piešķirts par izmantoto īpašumu vai par citai personai radītu traumu (Black's Law Dictionary, 283 , Eiropas Savienības terminu vārdnīca. — R., UNDP, 2004; Akadēmiskā terminu datu bāze AkadTerm, LZA Terminoloģijas komisija). Nav saprotams, kā Koncepcijas izstrādātāji izprot zemes īpašnieku ieinteresētību, ja kompenсācija nozīmē „*zaudējumu vai to zināmas daļas atmaksāšanu*”, gaidāmos tiesu izdevumus vai tiesību uz zemes dzīlēm nostiprināšanu piespiedu kārtā veicot zemes dzīļu izpēti zem savas zemes noteiktā termiņā (Koncepcijā minētajos 10 gados). Citiem vārdiem, vai zemes īpašnieks būtu ieinteresēts potenciālos zaudējumos, par kuriem nav zināms, kad tie var rasties, kādas un cik lielas zemes platības var tikt skartas, cik liela būs kompenсācija / atlīdzība, kādi zaudējumi tajā tiks iekļauti. Vai tiks aprēķināti ekonomiskie zaudējumi no ierobežojumiem saimnieciskajā darbībā, t.sk. „*darījuma kārtošanas izmaksas*” (transaction costs), morālais zaudējums. Attiecībā uz kompenсācijām, Koncepcijā rodams apgalvojums, ka „*zemes īpašiekam pienākas kompenсācija par zemes dzīļu ieguvi un izmantošanu, ja privātpersonai tiek aprobežotas tiesības uz zemes dzīlēm un to izmantošanu, un atlīdzība, ja izpētes gaitā nodarīts kaitējums viņa īpašumam. Izstrādājami attiecīgi normatīvie akti*”. Satversmes 105.pantā noteikts, ka īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām

pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret „*taisnīgu atlīdzību*”. Koncepcijā tiek runāts par sabiedrības interesēm, ilgtspējīgu attīstību, sociālās, ekonomiskās un vides aizsardzības līdzsvarotu attīstību (pēdējie divi nozīmē vienu un to pašu). B varianta īstenošanā tiek runāts par zemes īpašiekam pienākošos atlīdzību par izpētes darbu gaitā nodarītajiem zaudējumiem zemes virsmai (piemēram, kaitējumu sējumiem vai mežaudzei), kur par atlīdzības lielumu izpētes veicējs vienojas ar zemes īpašnieku. Izpētes kompānija visu izpētes licences darbības laiku maksā zemes īpašiekam nomas maksu 20 euro/ha. Nav saprotams, kādā laika periodā šie 20 EUR tiks maksāti (var pieņemt, ka gadā). Vai provizoriski pieņemot, ka minētās normas stāsies spēkā pēc dažiem gadiem, būs iespējams uzskatīt minēto atlīdzību par taisnīgu. Ilgtermiņa projektu aprēķinos tiek pielietota naudas plūsmas diskontēšana, izmantojot objektīvi izvēlētas diskontēšanas procenta likmes. Citiem vārdiem, 20 EUR 2015.gadā ir viena vērtība (pirktspēja), bet 2020.gadā cita vērtība (zemāka pirktspēja), ko aprēķina pēc speciālas formulas.

Koncepcijā sastopams daudz virspusēju apgalvojumu saistībā ar zemes dzīļu izmantošanas ekonomisko labumu, kā:

- par iespējamām investīcijām, kuras iekļūdīs valsts ekonomikā; vai Koncepcijas autori spēj paskaidrot jēdzienu „*prognozējama un investīcijām labvēlīga / pievilcīga vide*” ar atbilstošiem ekonomiskiem rādītājiem;
- nav veikta ieguvumu izmaksu analīze (cost - benefit analysis) Koncepcijas ieviešanas ietekmei uz Latvijas tautsaimniecības attīstību. Koncepcijas autori lieto terminus „*ekonomika*” un „*tautsaimniecība*” kā savstarpēji papildinošus faktorus: „*jaunā zemes dzīļu resursu pārvaldība tiks vērsta tikai uz tādu investīciju piesaisti, kas labvēlīgi ietekmēs sociālos, ekonomiskos un vides ilgtspējas aspektus, un tautsaimniecību kopumā*” (sk. Koncepcijas 7.lpp, kamēr termins „*tautsaimniecība*” nozīmē dažādo valsts saimniecības nozaru, jomu, kā arī cilvēka visa veida darbību savstarpēji saistītu kompleksu, vienību. Tautsaimniecība ir vēsturiski izveidojusies ražošanas, maiņas, sadales un patēriņa sistēma noteiktā zemē. Tautsaimniecības sinonīms ir ekonomika. Ekonomikas nozaru starptautiskajā standartklasifikācijā tautsaimniecība tiek iedalīta 17 kompleksās tautsaimniecības nozaru grupās (kategorijās) (Akadēmiskā terminu datu bāze AkadTerm, LZA Terminoloģijas komisija); Valsts nozīmes dokumentos korekti jālieto termins „*krīze*”, runājot par makroekonomisko rādītāju svārstībām un ekonomisko procesu ciklisko attīstību, citiem vārdiem to, ka recessija ekonomikā periodiski atkārtojas un, kā liecina Pasaules ekonomikas attīstības pieredze, arī saistībā ar jaunu tehnoloģiju ieviešanu, iepriekš neizmantotu resursu pielietojumu preču un pakalpojumu ražošanā
- pie ekonomiskajiem instrumentiem Koncepcijā minēts dabas resursu nodoklis un ieguvumu un labumu pārdale (*royalty*). Tie nav uzskatāmi par vienīgajiem ekonomiskajiem instrumentiem zemes dzīļu izpētes veicināšanai. Bez tam, nav pamatojuma dabas resursu nodokļa likmes noteikšanai perspektīvajiem iegūstamajiem zemes dzīļu resursiem, tajā skaitā metālu rūdām, ja vairākkārtīgi tiek pieminēts informācijas trūkums par zemes dzīļu apguves iespējām.
- Koncepcijā apgalvots, ka minerālu resursu ieguves ekonomisko efektivitāti nevar aprēķināt, ja nav noteiktas (normatīvi apstiprinātas) visas iespējamās izmaksu pozīcijas. Normatīvajos aktos privātās uzņēmējdarbības aktivitāšu izmaksu pozīcijas netiek noteiktas. Būtu jāprecizē, vai tiek domāts publiskais iepirkumu vai arī paredzēts valsts budžeta vai pašvaldību finansējums.

- runājot par zemes dzīļu izmantošanas veicināšanu, nav korekti salīdzināt ieguves rūpniecības rādītājus Latvijā ar to valstu rādītājiem, kurās ieguves apjomī ir vairākas vai daudzas reizes lielāki gan naudas, gan naturālā izteiksmē un kurās dabas resursu ir ievērojami vairāk un plašakā spektrā. Šajā gadījumā lietderīgi pētīt līdzīga līmeņa un nodrošinājuma valstu pieredzi;
- Koncepcijā rodama pretruna starp vēlmi izglītot kvalificētus ģeologus un valsts šī brīža finansējumu zinātnei un izglītībai. Pēc dokumentā aprakstītā, rodas pārliecība par vēlmi šim mērķim piesaistīt nenosakāmas izcelsmes privātas investīcijas.
- Nav pamatojuma t.sk. „*aprēķiniem*” A, B, C, D variantu ieviešanai (tabulas), ja tie skar tikai turpmākos trīs gadus no 2016. līdz 2018., kas sakrīt ar termiņiem normatīvo aktu izmaiņu veikšanai ja tiek runāts par ilgtspējīgu un ilgtermiņa zemes dzīļu apsaimniekošanas koncepciju. Bez tam, visām tabulām (sk. Koncepcijas 28., 31., 33. un 35.lpp) norādītas vērtības tūkst EUR, kaut arī tabulās nav ierakstīts neviens skaitlis.
- Koncepcijā minēts, ka pozitīvu zemes dzīļu izpētes rezultātu gadījumā, attīstot ieguves rūpniecību un iegūstot derīgos izrakteņus, kurus Latvijā šobrīd neiegūst, bet nākotnē varētu iegūt, tiktu paplašinātas saistītās nozares – transports un logistika, mašīnbūve un metālapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, kā arī būtiski pieaugtu Latvijas eksporta apjomī, vienlaikus nodrošinot ar vietējiem resursiem esošos uzņēmumus un attīstot jaunas ar konkrēto iegūto resursu tālāku apstrādi un izmantošanu saistītās nozares, radot papildus pievienoto vērtību. Kā iespējams paplašināt saistītās nozares, piemēram, mašīnbūvi un metālapstrādi, ja šajās nozarēs Latvijā praktiski nav ražošanas uzņēmumu? Kam tiek plānots ražot produktu no Latvijas zemes dzīļu bagātībām – vietējam tirgum vai eksportam uz Eiropas Savienības valstīm, kurā kā minēts 90% izejvielu tiek importētas no ārzemēm? Koncepcijā solīts, ka varētu tikt izveidotas jaunas darbavietas. Vai ir veikts pētījums par vietējā darbaspēka pietiekamu kvalifikācijas līmeni darbam derīgo izrakteņu nozarē? Kā būtisks ieguvums no izpētes darbu īstenošanas, kurām tiktu piesaistītas ievērojamas investīcijas, Koncepcijā minēta „*zināšanu pārnese no pasaules vadošajām valstīm ieguves rūpniecības jomā*”. Zināšanas ir resurss, kurš saistīts ar nozīmīgām izmaksām. Vai ir pārliecība par ārzemju uzņēmumu vēlēšanos šīs zināšanas „*pārnest*” Latvijas tautsaimniecībā?

Asociācijas ieskatā, koncepcijā paustie risinājumi nesasniedgs nospraustos mērķus - veidot investīcijām labvēlīgu vidi, pilnveidot normatīvo aktu ietvaru, veicināt zemes dzīļu racionālu un efektīvu izmantošanu, veicināt zemes īpašnieku ieinteresētību zemes dzīļu resursu izpētē un izmantošanā. Gluži pretēji – šīs koncepcijas izstrāde liecina par nodokļu maksātāju naudas izšķērdēšanu un vēl lielāku neskaidrību radīšanu nozarē.

Koncepcijas ietvaros iestrādātajā C variantā zemes dzīles, sākot no 100 metru dziļuma, turpmāk piederētu valstij, vienlaikus saglabājot privātpersonu tiesības uz zemes virsmas izmantošanu (virszemes tiesības), nozīmē, ka privātpersonām ir tiesības izmantot zemi, augsnī, iegūt derīgos izrakteņus, kas atrodas līdz 100 metru dziļumam. Tiktu novilkta nosacīta robežlīnija zemes dzīlēs, no kurās tiesības uz minerālresursu izmantošanu pieder valstij. Šī robežlīnija atrodas 100 metru dziļumā, kas neietekmē zemes īpašnieka tiesības un iespējas izmantot „*zemes virsmu*” un gūt visus labumu no tās izmantošanas. Kā zemes īpašnieks spētu kontrolēt 100 m robežlīniju, vai zemes īpašiekam tiks nodota ģeoloģiskā informācija par urbumiem un, vai zemes īpašiekam ir pietiekamas zināšanas ģeoloģiskās informācijas interpretēšanā. C variants nevar tikt atbalstīts, jo nav izpildāms dabā. Koncepcijā piedāvātajā D variantā paredzēts noteikt konkrētus derīgos

izrakteņus (metālu rūdas un dimanti) kā atsevišķu īpašuma tiesību objektu, kas pieder valstij. Vai tiks publiskoti informācijas avoti, kas apliecinātu metālu rūdu un dimantu esamību Latvijas teritorijā? Kā šī informācija ietekmēs nekustamā īpašuma tirgu un zemes kadastra vērtības, tātad arī nekustamā īpašuma nodokli? Jo lielāka neskaidrība būs saistībā ar derīgo izrakteņu potenciālajām atradnēm, jo grūtāk būs attīstīt citas tautsaimniecības nozares (nekustamā īpašuma tirdzniecību, būvniecību, lauksaimniecību). Kā tiks novērstas spekulācijas ar nepārbaudītu informāciju nekustamō īpašumu tirgus darījumos?

Koncepcijā teikts, ka „*ka valsts rīcībā pašlaik nav līdzekļu ģeoloģiskās izpētes veikšanai lielās platībās*”. Nav saprotams, vai šādi līdzekļi no VARAM ir pieprasīti no valsts budžeta dotācijām tik nozīmīgas jomas attīstībai. Bez tam, budžeta programmas 26.00.00 „Vides informatīvais nodrošinājums” mērķis ir „*savlaicīgi, iespējami augstā kvalitātē nodrošināt ar meteoroloģisko un hidroloģisko informāciju tās cilvēku darbības sfēras, kas tieši atkarīgas no laika un klimatiskajiem apstākļiem. Tāpat veicināt ilgtspējīgu attīstību un vides kvalitātes uzlabošanos, sniedzot sabiedrībai un Latvijas valsts pārvaldes iestādēm, ārvalstu un starptautiskām institūcijām savlaicīgu, mērķorientētu un patiesu informāciju - par vides kvalitāti, dabas resursiem, vides aizsardzības pasākumiem, to lietderību un efektivitāti, sniedzot priekšlikumus efektīvu vides politikas pasākumu identificēšanai Latvijā*”. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” 2015.gada uzdevumu izpildes terminos un rezultatīvajos rādītājos” 31. uzdevumu grupā „Zemes dzīļu izmantošana” deleģētais uzdevums „Zemes dzīļu izmantošana” noteikts rezultāts: „Nodrošināta informācijas datu bāžu uzturēšana, papildināšana un informācijas nodrošināšana sabiedrībai. Izpildes laiks: visa 2015.gada garumā. Uzdevumā ietvertie apakšuzdevumi: 31-04.02. „Derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras un dziedniecības dūņu) krājumu bilances par iepriekšējo gadu sagatavošana”, 31-04.03.” Informācijas nodrošināšana zemes dzīļu izmantošanas atļauju (licenču) sagatavošanai”, 31-04.04. „Informācijas sagatavošana derīgo izrakteņu atradņu pasu un ieguves limitu sagatavošanai”, 31-04.07. „Valsts ģeoloģijas fonda uzturēšana un papildināšana”, 31-04.08. „Seržu glabātuvē uzturēšana”; 31-04.09. „Papildināt metodiskos norādījumus par ģeoloģiskās izpētes pārskatu sagatavošanu un noformēšanu. Uzturēt un papildināt, kā arī ievietot tīmeklī pārskatos par derīgo izrakteņu, t.sk. pazemes ūdeņu, izpēti un krājumu aprēķinos biežāk sastopamo kļūdu aprakstu.”, 31-04.11. „Informācijas zemes dzīļu jomā sniegšana VARAM, kad tas nepieciešams. Dalība Zemes dzīļu izmantošanas stratēģijas izstrādē”, 31-04.13. „Datu bāzes papildināšana/datu ievade”. Līdz ar to, nav korekti apgalvot, ka valsts rīcībā pašlaik nav līdzekļu ģeoloģiskās izpētes veikšanai lielās platībās, jo VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” programmas finansējumā nav noteikti ierobežojumi ģeoloģiskās izpētes veikšanas teritorijām. Bez tam, derīgo izrakteņu ieguvē strādājošiem komersantiem likumā „Par zemes dzīlēm” obligātā kārtā noteikta prasība informācijas bezmaksas nodošanai valsts rīcībā. Tas skar visā valsts teritorijā derīgo izrakteņu izpētes un ieguve jomā strādājošus uzņēmējus.

Koncepcijā nav atrodams pamatojums apalvojumam, ka zemes īpašumtiesību esošais regulējums apgrūtina ģeoloģisko kartēšanu vai citus sistemātiskus ģeoloģiskās izpētes darbus, kas ļautu aptvert visu valsts teritoriju, vai tās būtisku daļu, vai tam ir kādi pierādījumi? Vai tas nozīmē, ka mainot zemes īpašuma tiesības, valsts (vai kāda cita persona – investors), ķersies pie visaptverošas Latvijas valsts ģeoloģiskās izpētes – sistemātiskiem ģeoloģiskās izpētes darbiem (ģeoloģiskās kartēšanas, datu apstrādes, klasificēšanas), izmantojot minēto informāciju sabiedrības interesēs? Vai potenciālie privātie (Latvijas, ārzemju) investori ieguldīs līdzekļus Latvijas valsts attīstībā, papildinot zināšanas par Latvijas zemes dzīļu uzbūvi, pārnesot zināšanas

iegoves rūpniecībā un veicinot vietējo ģeoloģijas speciālistu izaugsmi, citiem vārdiem, nodarbojoties ar filantropiju?

Jānorāda uz kļūdu Koncepcijas tekstā (sk. Koncepcijas 15.lpp.): „vērtīgāki derīgie izrakteņi – metālu rūdas, energoresursi, kā arī daļa industriālo minerālu un tiesības uz to meklēšanu, izpēti un ieguvi pieder valstij”. Energoresursi nav derīgie izrakteņi.

Asociācija nepiekrit Koncepcijas par zemes dzīļu izmantošanas tiesiskā regulējuma maiņu izstrādei, kas tika izstrādāta VARAM, atbalstot risinājumus B - īpašuma tiesību aprobežojumus un D – izdalot derīgos izrakteņus (metālu rūdas un dimanti) kā atsevišķu īpašuma tiesību objektu, kas pieder valstij. Asociācija rosina pārdomāt Koncepcijas tālāku virzību, nevis virspusēji jūsmojot par iespējamiem investoriem, Latvijas ekonomikas uzplaukumu, bet kritiski izvērtējot Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem piederošās dabas bagātības, to izmantošanas iespējas savas valsts labā, pārliecinoties, vai Koncepcijas mērķis tiešām nodrošinās Latvijas sabiedrības vajadzības un intereses, mērķa sasniegšanas alternatīvas un iespējamo kaitējumu, kas varētu tikt nodarīts privātpersonām.

Koncepcijā netiek analizēti, izņemot īpašuma tiesību aprobežojumi, citi zemes dzīļu izmantošanas aspekti, kas būtu pilnveidojams, radot komersantiem un investīcijām labvēlīgu vidi. Piemēram, Aizsargjoslas likuma un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” ietekme uz zemes dzīļu izmantošanu. Kāda nozīme grozīt īpašuma tiesības uz zemes dzīlēm, ja ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras, kas veicama likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, ietvaros tiks aizliegtas paredzētas darbības. Koncepcijas atbalstītais D variants šajā aspektā nav skatīts. Nav izvērtēti citi pasākumi, t.sk., citu normatīvo aktu grozījumi, potenciālo investīciju piesaistei.

2015.gada 9.jūlijā

Asociācijas

Valdes locekle

M.Strādere

